

итоги, отметим, что при переводе специальной медицинской литературы нужно не только в совершенстве владеть иностранным языком или иметь непосредственное отношение к медицине, но и консультироваться с опытными практикующими врачами. От правильности перевода зависит точная постановка медицинского диагноза, назначаемое пациенту лечение и, как следствие, его здоровье и жизнь.

Список использованных источников:

1. Адашкевич И. В. О проблемах использования научной медицинской терминологии [Электронный ресурс] / И. В. Адашкевич. – Режим доступа : [file:///D:/Downloads/20130801150326problem%20\(1\).pdf](file:///D:/Downloads/20130801150326problem%20(1).pdf)
2. Воронец М. В. Особенности письменного перевода медицинских текстов [Электронный ресурс] / М. В. Воронец. – Режим доступа : <http://www.alba-translating.ru/index.php/ru/ru/articles/2012/gumenyuk-dabagyan.html>
3. Солнцев Е. М. Общие и частные проблемы перевода медицинских текстов [Электронный ресурс] / Е. М. Солнцев. – Режим доступа : <http://www.thinkaloud.ru/science/solnts-med.pdf>
4. Рецкер Я. И. Теория и практика перевода с английского языка на русский / Я. И. Рецкер. – М, 1989. – 224 с.
5. Шелухина А. С., Коломиец Е. А. Особенности перевода медицинских текстов [Электронный ресурс] / А. С. Шелухина, Е. А. Коломиец – Режим доступа : <http://www.scienceforum.ru/2015/pdf/17224.pdf>

Кот В.Ю.

студентка,

Національний авіаційний університет

ВІДТВОРЕННЯ ФОРМИ І ЗМІСТУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ПРАВНИЧИХ ДОКУМЕНТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Переклад правничих документів має свою специфіку, яка полягає в використанні юридичної термінології і спеціальної ділової мови. Саме тому, перекладач повинен бути дуже уважним до формулювань, адже за найменшої помилки правничий документ може тлумачитися зовсім інакше, що призведе до негативних наслідків.

Важливим аспектом перекладу правничих документів є наявність у перекладача основних знань з юридичної мови та правознавства, а також розуміння перекладачем того, який вплив це може мати на переклад [1, с. 15].

Майстри перекладацької діяльності – В. І. Карабан, В. Коптілов, І. В. Корунець, Г. Міраль, В. Рецкер, Н. Шеремета відносять переклад правничих документів до перекладу офіційно-ділової мови. Варто зазначити, що під час перекладу правничого документу перекладач багатократно зустрічається з повторюваною лексикою, що пов'язана з темою чи предметом документу, чіткою структурою, яка забезпечує поділ документу на пункти, багатозначністю елементів лексики та фразеології, відсутністю емоційно забарвлених висловлювань, широким використанням інфінітивних конструкцій, складними багатокомпонентними реченнями тощо [2, с. 189].

За загальним правилом, тексти англо-українських правничих документів мають бути формально та змістовно ідентичними. Досягненню такого ефекту має сприяти переклад вихідного тексту оригіналу правничого документу англійською мовою, при якому текст перекладу повністю відповідає оригіналу. При співставленні текстів оригіналів правничих документів та їх перекладів українською мовою виділяють три основні критерії оцінки якості такого ефекту: структура, семантика (зміст) та потенціал впливу.

При цьому, текст англійською мовою та перекладений текст українською повинні бути рівноцінними за здатністю викликати аналогічні реакції у своїх адресатів, таким чином, здійснюючи регулятивний вплив, тобто, певним чином змінюючи їх мислення, емоції, поведінку.

При перекладі правничих документів необхідно зберегти структуру самого вихідного тексту договору. При відтворенні форми та змісту правничого документу на англійській мові на форму та зміст правничого документу на українській мові неминуче постає питання про вибір між суворим дотриманням текстуальної форми. Для вирішення цього питання необхідно здійснювати перекладацький аналіз застосовуваної термінології конкретного правничого документу, що перекладається. Буквальний переклад в контексті юридичного перекладу не обов'язково розкриває зміст перекладеного юридичного терміну або вислову. При перекладі рекомендується не робити вільної інтерпретації тексту документу та застосовувати перекладацькі трансформації [3, с. 2].

Під час перекладу правничих документів, перекладач зустрічається з «*legalese*» – особливим стилем, специфічними формулюваннями і конструкціями, на основі яких побудовано велику кількість правничих документів. Англійському «*legalese*» притаманні такі риси:

1. Використання слів та виразів, які не несуть жодного смислового навантаження в звичайному, повсякденному розумінні. Тим не менш, в «*legalese*» вони мають конкретне значення, наприклад: *nemo dat (nemo dat quod not habet)* – принцип, згідно з яким ніхто не може передати або

продати те, право власності на що він не має в своєму розпорядженні; *replevin* – позов про повернення володіння рухомого майна, віндикаційний позов.

2. Використання слів та виразів, які, крім звичайного, повсякденного значення, мають ще й особливе юридичне значення, зокрема: *represented by* – в особі, *acting on the basis* – діяти на підставі, *jointly referred to* – разом іменуються, *consideration (valuable consideration)* – зустрічне задоволення; один з необхідних елементів договору для того, щоб той міг бути примусово виконаний у судовому порядку.

3. Використання формальної лексики, яка вважається архаїзмами і дуже рідко вживається в повсякденному спілкуванні: *witnesseth* – в свідчення того, що/преамбула, *hereinafter* – надалі за текстом, *whereas* – оскільки, *herein* – в даному документі, *whereby* – на основі, в силу тощо.

4. Побудова дуже довгих речень, що містять велику кількість оборотів, що доповнюють або характеризують первісне твердження, наприклад, речення з типового ліцензійного договору у сфері гральної діяльності: *All instant lotteries' designs will be presented to the Company in a set of draft Working Papers, which will describe in detail how the instant lottery is to be played, what will constitute winning combinations of play symbols, the instructions and rules to be printed on the back of the ticket, the structure of the prize (winning) fund of an instant lottery (number and size of prizes) the price of, the ticket, colors, packaging specifications, and shipping schedule* – Всі розробки миттєвих лотерей буде презентовано Компанії в комплекті проектів Робочої Документації, в яких детально описуватиметься як грати в миттєву лотерею, виграшні комбінації ігрових символів, інструкції та правила, які буде надруковано на зворотній стороні білета, структура та розмір призового (виграшного) фонду миттєвої лотереї (кількість та суми призів), вартість білета, кольори, специфікації пакування та графік доставки.

5. Частотність вживання модального дієслова *shall*: «*All disputes shall be resolved* – всі спори повинні вирішуватися...», «*License Fee shall have the meaning set forth in Section 5 hereof*» – «Ліцензійна винагорода має значення, визначене в п. 5 цього Договору».

6. Наявність великої кількості пасивних конструкцій: «*The Licensee is not entitled to grant third parties the right to use the Objects of Intellectual Property Rights*» – «Ліцензіат не має права надавати право на використання об'єктів права інтелектуальної власності» [4, с. 324].

Отже, особливістю перекладу правничих документів з англійської мови є орієнтація перекладу на українську мову на зміст та форму правничого документу. Усі ці аспекти є рівнозначними, на відміну від інших типів текстів, де домінує лише один з них. Найбільш коректний переклад правничих документів стає можливим завдяки наявності

універсальних концептів, які виражаються клішованими мовними формулами правничих документів. Правничі документи англійською мовою та їх переклади на українську мову повинні розглядатись як рівноавтентичні тексти, в перекладі яких та в процесі відтворення текстової та комунікативної інформації, що міститься у документі, слід зберігати еквівалентність концептуальної та референційної інформації та адекватність [5, с. 38].

Правничі документи являють собою окрему стилістично-змістову групу текстів, які володіють власними лексико-граматичними особливостями. У зв'язку із зазначеним, необхідно застосовувати вищезазначені техніки перекладацької майстерності, щоб мати можливість найбільш точно та вірно відтворити форму та зміст правничого документу на англійській мові при перекладі на українську мову.

Список використаних джерел:

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської юридичної літератури : навчальний посібник / В.І. Карабан ; [за ред. Л.М. Черноватого, В.І. Карабана]. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 656 с.
3. Антонюк Н.М. Правничі термінологія у змісті викладання іноземних мов / Н.М. Антонюк [та ін.] // Вісник Академії адвокатури. – К., 2010. – № 4. – С. 189.
4. Власенко С.В. Договорное право: практика профессионального перевода в языковой паре английский-русский / С.В. Власенко. – М. : Вольтерс Клувер, 2006. – 320 с.
5. Орлова І. Принципи перекладу текстів міждержавних угод / І. Орлова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2007. – 41. – С. 37–39.